

**Публічне акціонерне товариство
«Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання»**

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА 2018 РІК**

СУМИ

Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Публічне акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (ПАТ «Сумське НВО») – унікальний машинобудівний комплекс, який здійснює свою виробничо-господарську діяльність в Україні та за її межами, функціонує на підставі діючого законодавства країни та статуту підприємства.

Метою діяльності ПАТ «Сумське НВО», відповідно до Статуту підприємства, є задоволення потреб ринку у продукції, роботах та послугах Товариства, розширення їх асортименту, підвищення конкурентоспроможності, ефективне управління майном, що належить Товариству, одержання прибутку, його використання та/або розподіл в інтересах акціонерів Товариства. Крім того, Товариство може здійснювати будь-яку фінансово-господарську діяльність, якщо інше не передбачено законодавством.

ПАТ «Сумське НВО» є юридичною особою приватного права, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями, має основні фонди та обігові кошти, баланс, печатку із своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, рахунки у банках, може мати комерційне найменування, торговельну марку та інші засоби візуальної ідентифікації, що не заборонені законодавством.

До складу ПАТ входять спеціалізовані виробництва: заготівельне, виробництво ГПА і компресорів, хімічного обладнання, виробництво АЕН та комплектуючого обладнання; товариства з обмеженою відповідальністю: «Маш-Сервіс», «Суми-Електрод», «Сумиспортінвест», «Фрунзе-Профіль», «Фрунзе-Ювілейна», «ПроектЕнергоСервіс»; представництва в містах Київ та Москва, філії в республіках Азербайджан та Туркменістан; дитячий оздоровчий центр «Чайка» і санаторій-профілакторій. Виробничі підрозділи підприємства забезпечені необхідним технологічним обладнанням для виготовлення високоякісної конкурентоспроможної продукції. Рівень використання виробничих потужностей ПАТ достатньо високий.

ПАТ «Сумське НВО» як одна з головних науково-технічних організацій України за напрямками: обладнання для нафтової та газової промисловості, хімічного виробництва; насосне та центрифугальне обладнання, розробляє та виготовляє різноманітне обладнання практично для всіх галузей, у тому числі і атомної енергетики.

Основними видами продукції (робіт, послуг) та предметом діяльності Товариства є:

- виробництво інших pomp і компресорів (КВЕД 28.13);
- постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (КВЕД 35.30);
- виробництво електроенергії (КВЕД 35.11);
- виробництво інших кранів і клапанів (КВЕД 28.14);
- установлення та монтаж машин і устаткування (КВЕД 33.20);

- виробництво інших машин і устаткування загального призначення (КВЕД 28.29).

Для цілей управління використовуються наступні бізнес-процеси:

- основні процеси – процеси, що забезпечують виконання операційних завдань, пов'язаних зі створенням продукції та реалізації її споживачам, які безпосередньо створюють додаткову цінність;
- забезпечуючі процеси – процеси, що створюють інфраструктуру підприємства і забезпечують виконання всіх бізнес-процесів;
- процеси управління – процеси формування стратегії підприємства, планування бізнесу, контролінгу;
- процеси розвитку – процеси удосконалення, освоєння нових видів продукції, напрямків діяльності і технологій, інноваційна діяльність.

В ПАТ «Сумське НВО» впроваджена та функціонує система менеджменту якості, яка відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 і підтверджена при ресертифікаційному аудиті сертифікатом відповідності UA229049, виданого Bureau Veritas Certification. Дана система визначає політику в області якості, яка направлена на виготовлення продукції такого рівня якості, що повністю відповідає діючим стандартам, нормам, правилам і спрямована на реалізацію головної мети – безперервного підвищення задоволеності споживачів. Дана система планується, реалізується, аналізується та вдосконалюється відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 як сукупність взаємопов'язаних між собою процесів, націлених на підвищення рівня якості продукції та послуг завдяки реалізації принципу орієнтації на замовника. Дата початку сертифікаційного циклу: 30.10.2018 р. За умови результативного функціонування системи менеджменту якості в ПАТ цей сертифікат дійсний до 29.10.2021 р.

Опис діючої в ПАТ системи менеджменту якості наведено в документі «Опис-2017», який розроблено у відповідності з вимогами міжнародного стандарту ISO 9001:2015 та охоплює діяльність з проектування (розробки), інжинірингу, виробництва, ремонту, встановлення і обслуговування газоперекачувальних агрегатів, трубопровідної арматури, станцій для газліфтного видобутку нафти, установок підготовки і переробки сирової нафти, газу і конденсату, газотурбінних енергоблоків, автомобільних газонаповнювальних компресорних станцій, центрифуг, компресорів, лінійних компресорних станцій транспорту газу, дотискувальних компресорних станцій, виробничого обладнання для хімічної промисловості, устаткування для гідроенергетики, вітроелектростанцій та їх складових, установок для освоєння і ремонту свердловин, транспортно-пакувальних комплектів, насосів загальнопромислових, насосів для атомних електростанцій, емностей, теплообмінників і баків для атомних електростанцій, обладнання з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції, інжинірингові роботи, виробництво зварювального дроту і електродів.

Політика в області якості ПАТ затверджена в грудні 2017 р. з урахуванням стратегічного напрямку розвитку, вивчення та розширення ринків збуту продукції, постійної взаємодії із споживачами та вивченням їх інтересів та запитів, розширення кола нових постачальників та підтримки довготривалих відносин з існуючими.

Політика в області якості оформляється у вигляді наочної агітації та поширюється в структурні підрозділи ПАТ з реєстрацією факту видачі.

Разом з сертифікатом відповідності системи менеджменту якості вимогам ISO 9001:2015 в ПАТ діють сертифікати на:

- систему екологічного менеджменту, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 14001:2015 – підтверджено сертифікатом відповідності рег. № 440315010/2 від 24.05.2018 р. (термін дії – до 15.03.2021 р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.;

- систему професійної безпеки і здоров'я, що відповідає вимогам міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007 – підтверджено сертифікатом відповідності рег. № 270315014/1 від 24.05.2018 р. (термін дії – до 11.03.2021 р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.

У звітному періоді було проведено оцінку відповідності вимогам технічних регламентів України, і отримано сертифікати відповідності на продукцію, що виготовляється серійно.

Крім того, відбулась оцінка відповідності вимогам технічних регламентів Митного союзу, у результаті якої отримані сертифікати відповідності та декларації про відповідність на устаткування, що поставляється за контрактами. Було проведено сертифікацію і отримано відповідні документи на продукцію, що закуповується для потреб ПАТ.

Протягом року в ПАТ відбувся інспекційний контроль, результатом якого є отримання актів з позитивними висновками на виробництво насосного і вибухозахищеного обладнання. Також здійснено експертизу технічної документації та отримано дозвіл на застосування технологічного устаткування в Україні (агрегат електронасосний ЦНС 180-1900-3Т-М). Крім того, проведена експертиза технічної документації, у результаті якої отримані попередні експертні висновки на агрегат електронасосний та запасні частини до насосного обладнання.

Результати діяльності

За звітний період ПАТ було реалізовано продукції (робіт, послуг) на загальну суму 837 млн. грн., що на 158 млн. грн. або 15,9% менше, ніж у 2017 році.

Із загального обсягу реалізованої продукції поставки на експорт становили 442 млн. грн. або 52,8%, з них до країн далекого зарубіжжя – 302 млн. грн. або 36,1%, Російської Федерації – 85 млн. грн. або 10,1%, країн СНД – 55 млн. грн. або 6,6%; поставки в Україні становили 395 млн. грн. або 47,2%.

Дані про структуру розподілу реалізованої продукції ПАТ «Сумське НВО» наведені в додатку 1.

Результатом діяльності ПАТ в 2018 р. є валовий збиток, який склав 124,4 млн. грн. та чистий збиток у розмірі 2 161,3 млн. грн.

Фактична собівартість реалізованої продукції склала 962 млн. грн. При цьому, витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшились на 3,1 коп. та склали 114,9 коп.

Витрати операційної діяльності ПАТ, за звітний період, склали 2 171,4 млн. грн. Структура витрат та динаміка їх зміни відповідно до попереднього року характеризуються даними, наведеними у таблиці 1.

Таблиця 1

Структура витрат та динаміка їх зміни

Елементи витрат	Частка за період, %		Відхилення, +/-
	2017 р.	2018 р.	
Матеріальні витрати	55,1	26,5	-28,6
Амортизація	3,2	2,0	-1,2
Витрати на оплату праці	33,0	16,6	-16,4
Відрахування на соціальні заходи	7,1	3,5	-3,6
Інші операційні витрати	1,6	51,4	49,8
Всього операційних витрат на виробництво продукції, робіт, послуг	100,0	100,0	*

ПАТ нарахувало податків та зборів на суму 79 637 тис. грн. за такими напрямками:

- податок на доходи фізичних осіб 68 284 тис. грн.;
- військовий збір 5 677 тис. грн.;
- ресурсні платежі (плата за землю, збір за спеціальне використання води, екологічний податок, рентна плата за користування надрами) 5 288 тис. грн.;
- місцеві податки та збори 108 тис. грн.;
- інші податки та збори (податок на майно та інше) 280 тис. грн.

Нарахування до Пенсійного фонду за єдиним соціальним внеском склали 83 млн. грн.

Вартість оборотних активів ПАТ на кінець звітного року склала 4 512,4 млн. грн.

На виконання проектів та заходів, спрямованих на підтримку виробничого потенціалу ПАТ, інвестовано власних грошових коштів на суму 3 510,7 тис. грн.

Ключовими напрямками інвестування були:

1. Впровадження інформаційних технологій, спрямоване на вдосконалення системи управління підприємством та рівня організації виробничих процесів – 1 687,1 тис. грн.

2. Розвиток та модернізація систем енергозабезпечення підприємства (завершення модернізації парового котла ДЕ-10-14ГМ котельні Північного Промвузла; встановлення загальнобудинкових приладів обліку теплової енергії; модернізація теплових мереж;

створення системи знекиснення мережевої води; модернізація тепlopункту на виробництві хімообладнання) – 982,7 тис. грн.

3. Технічне оснащення виробництва (придбання переносної машини для маркування з числовим програмним забезпеченням, висічної протяжної машини мод. CSL-B, ультразвукового дефектоскопу мод. УД4-76; модернізація випробувальної розривної машини; придбання матеріалів та комплектуючих виробів для виготовлення установки для миття деталей ГПА) – 619,9 тис. грн.

4. Підвищення рівня безпеки підприємства (облаштування автоматизованою системою протипожежного захисту клубу і їдальні ОДЦ «Чайка») – 221,0 тис. грн.

Капітальні вкладення підприємства склали 12 489 тис. грн., з них:

- об'єкти виробничого призначення (технічне переозброєння та реконструкція) – 11 907 тис. грн.;

- об'єкти невиробничого характеру – 83 тис. грн.;

- інші потреби (нематеріальні активи) – 499 тис. грн.

Витрати з податку на прибуток за 2018 рік, а також відображення активів та зобов'язань з податку на прибуток у бухгалтерському обліку визначені згідно до МСБО 12 «Податки на прибуток». За звітний період відображено у складі власного капіталу всього чистого збитку – 2 161 327 тис. грн.

Витрати з податку на прибуток за 2018 рік, що відображено у рядку 2300 «Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» складають 1 712 тис. грн.

При складанні консолідованої звітності були виключені суми внутрішньогрупових операцій та залишків, згідно МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність».

Ліквідність та зобов'язання

За результатами господарської діяльності ПАТ «Сумське НВО» у 2018 р. прослідковується негативна тенденція показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності (збитковості) підприємства.

Так, за 2018 р. чистий оборотний капітал підприємства в порівнянні з 2017 р. зменшився на 42,8 %.

Ключові показники ліквідності мають негативну тенденцію, але знаходяться майже на рівні рекомендованих значень, що, у свою чергу, свідчить про можливість підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями з кредиторами.

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності свідчить про зниження забезпечення підприємства оборотними активами для покриття поточних зобов'язань. Так, в 2017 р. на 1 грн. залучених коштів припадало 0,56 грн. оборотних активів, а в 2018 р. – 0,47 грн.

Аналіз динаміки показників фінансової стійкості дозволяє зробити висновки про значне зменшення рівня забезпеченості підприємства власними оборотними коштами, необхідними для його фінансової незалежності. Спостерігається тенденція до зменшення даного показника за аналізований період з -0,77 в 2017 р. до -1,15 в 2018 р.

За показниками збитковості активів і власного капіталу можна зробити висновок, що кожна гривня вкладених активів приносить збиток у розмірі 0,41 грн. в 2018 р. та 0,16 грн. в 2017 р.

Значення коефіцієнта збитковості діяльності свідчить, що на 1 грн. реалізованої продукції припадає 2,58 грн. збитку у 2018 р. та 1,05 грн. у 2017 р.

Таким чином, динаміка ключових показників, що характеризують господарську діяльність ПАО «Сумське НВО» за 2017-2018 роки, свідчить про значне зниження рівня фінансової стійкості і платоспроможності підприємства.

Показники ліквідності характеризуються даними, наведеними у таблиці 2.

Таблиця 2

Показники ліквідності

Коефіцієнт	Значення 2018 р.	Рекомендоване значення
Коефіцієнт покриття	0,47	Більше 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,32	0,6-0,8
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	Більше 0
Чистий оборотний капітал	-5 911 819	Більше 0

Станом на 31.12.2018 р. вартість основних фондів, за вирахуванням зносу, склала 344 млн. грн. Протягом звітної періоду в експлуатацію введено основних фондів на суму 14 172 тис. грн., з них: 13 599 тис. грн. – виробничого призначення, 74 тис. грн. – невиробничого призначення, 499 тис. грн.- нематеріальні активи.

Основні фонди за складом розподіляються на:

- будівлі, споруди та передавальні пристрої – 34,9 % загальної суми основних фондів;
- робочі машини та обладнання – 7,8 %;
- транспортні засоби, інструмент і прилади –7,0 %;
- інші – 50,3 %.

На території підприємства розташовано близько 5,2 тисяч одиниць як власного, так і орендованого технологічного та підйомно-транспортного обладнання, а саме:

- металорізального 2 862 од.;
- зварювального 680 од.;
- кувально-пресового 564 од.;
- ливарного 282 од.;

- деревообробного 118 од.;
- підйомно-транспортного 645 од.

Протягом звітного періоду дебіторська заборгованість зменшилася на 31,9 % і станом на 31.12.2018 р. склала 2 746,4 млн. грн., у тому числі: дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – 1 718,2 млн. грн. (зменшилась на 18,5 %); дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом – 6,8 млн. грн. (зменшилась на 89,4 %); інша поточна дебіторська заборгованість – 981,9 млн. грн. (зменшилась на 45,6 %) тощо.

Протягом звітного періоду кредиторська заборгованість збільшилася на 16,0 % і станом на 31.12.2018 р. склала 6 894,1 млн. грн., у тому числі: поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги – 2 225,7 млн. грн. (збільшилась на 5,8 %); поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами – 829,2 млн. грн. (зменшилась на 8,2 %); інші поточні зобов'язання – 3 483,6 млн. грн. (збільшилася на 26,1 %) тощо.

Залишок кредитів на початок року складав 4 627,8 млн. грн., та у зв'язку з коливаннями валютних курсів протягом звітного періоду зменшився на 62,5 млн. грн. і на кінець року склав 4 565,3 млн. грн. Залишок кредитів ПАТ в іноземній валюті не змінився.

На кінець звітного року сума незавершеного будівництва склала 57 132 тис. грн., у тому числі:

- об'єкти виробничого призначення – 54 831 тис. грн.;
- об'єкти невиробничого призначення – 9 тис. грн.;
- нематеріальні активи – 2 292 тис. грн.

Екологічні аспекти

На підприємстві ведеться облік первинного утворення промислових відходів та визначені місця тимчасового зберігання промислових відходів. Відходи зберігаються згідно розробленої та затвердженої 06.02.2017 р. Інструкції 3/2 «Щодо поводження з промисловими відходами ПАТ «Сумське НВО». Промислові відходи із дотриманням правил безпеки збираються в ідентифіковану тару, по мірі накопичення передаються спеціалізованим стороннім організаціям, які мають відповідні ліцензії щодо поводження з відходами для подальшого знешкодження, утилізації, видалення, захоронення або зберігання. Відходи 1 класу небезпеки тимчасово зберігаються в герметичній тарі або спеціальному приміщенні. Два рази на рік Державною Установою «Сумський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» проводяться лабораторні дослідження атмосферного повітря та ґрунту в місцях зберігання особливо небезпечних відходів. Відходи 2 класу небезпеки зберігаються згідно агрегатному стану у щільно закритих бочках та контейнерах. Відходи 3 класу небезпеки зберігаються в тарі, яка забезпечує їх

локальне зберігання. Відходи 4 класу небезпеки зберігаються у спеціальній тарі або на промисловому майданчику із бетонним покриттям.

Основними джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є вентиляційні установки (місцеві та загальнообмінні), які видаляють забруднене повітря від технологічного обладнання основних та допоміжних цехів (котельні, печей, гальванічних ванн, механообробних верстатів, зварювального обладнання, фарбувальних постів та ін.). Основними забруднюючими речовинами є: азоту діоксид, оксид вуглецю, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, лакофарбовий аерозоль. Обсяги викидів в атмосферу у 2018 р. склали 159,681 т/рік. ПАТ вживає заходи з запобігання забруднення атмосфери, які застосовуються для зменшення викидів: ремонт та заміна окремих вузлів та апаратів установок очистки газу, модернізація котлів, модернізація термічних газових печей, встановлення пиловловлювачів від механообробних верстатів, контроль за технічним станом установок очистки газу та інше.

На підприємстві проводиться моніторинг якісних і кількісних показників промислово-побутових стічних вод та води з артезіанських свердловин. Для очищення зливової та талої води, перед скиданням до водоймищ, встановлені нафтовловлювачі. ПАТ здійснює контроль за раціональним використанням води промислово-побутової та питної якості. При виконанні моніторингу екологічних характеристик стічних вод та вод з артезіанських та спостережних свердловин лабораторія ПАТ:

- визначає показники промислово-побутової та зливних стічних вод, з артезіанських та спостережних свердловин ПАТ;

- зіставляє отримані в результаті моніторингу показники вод з нормами, що встановлені діючим законодавством.

В результаті проведення моніторингу, у випадку перевищення нормативів скидання забруднюючих речовин ПАТ в міську каналізацію, розробляються заходи щодо усунення перевищення нормативів.

Соціальні аспекти та кадрова політика

ПАТ «Сумське НВО» проводить цілеспрямовану кадрову політику, яка направлена на раціональний розподіл робітників і спеціалістів всередині підприємства, укомплектування його висококваліфікованими кадрами, створення мотиваційних засад для продуктивної трудової діяльності.

Станом на 31.12.2018 р. облікова кількість працівників ПАТ склала 3339 чол.

Невід'ємною складовою роботи, спрямованої на удосконалення виробничого процесу та підвищення його ефективності у ПАТ, є впровадження нових підходів до організації оплати праці.

В умовах недостатнього завантаження виробництва та з метою економії витрат на оплату праці згідно Наказу № 157 від 21.06.2018 р. «Про організацію виробництва та праці у зв'язку з простоями окремих структурних підрозділів ПАТ» працівникам ПАТ оформлювалися простої. Також згідно Наказу № 75 від 21.03.2014 р. «Про встановлення режиму неповного робочого тижня» персонал ПАТ працював в режимі скороченого робочого тижня.

В той же час, з метою збереження ключового персоналу, на підприємстві були розроблені заходи із забезпечення зайнятості висококваліфікованих працівників впродовж повного робочого тижня в залежності від ступеню завантаження виробничих потужностей. Так, в рамках економії фонду оплати праці за зверненнями керівників структурних підрозділів широко застосовувалась система заохочення персоналу шляхом встановлення доплат та надбавок за рахунок виконання додаткових обов'язків, суміщення професій/посад, розширення зони обслуговування, виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника. Впродовж звітнього року сума коштів, направлених на виконання даної системи заохочення, склала 8 638,8 тис. грн. Крім того, для працівників, що були задіяні на вузьких місцях виробництва, використовувались методи матеріального заохочення, на реалізацію яких направлено 8 388,6 тис. грн.

У результаті впровадження вищеперерахованих заходів середньооблікова кількість штатних працівників товариства за рік скоротилася на 1 169 осіб і склала 4 567 осіб.

Середній вік робітників підприємства на кінець року склав 50 років.

У колективі ПАТ працюють професійні та висококваліфіковані робочі й спеціалісти. У порівнянні з минулим роком загальноосвітній рівень працівників підприємства збільшився на 0,9% за рахунок осіб, які закінчили вищі учбові заклади. Частка працюючих, які мають повну середню освіту – 0,9%, загальну середню освіту мають 43,0% працюючих, вищу базову – 17,2% та 38,9% працівників мають повну вищу освіту.

Колектив підприємства поповнили 227 працівників, з яких 76,2% склали робітники, 23,8% – інженерно-технічні працівники, а кількість молодих людей у віці до 30 років з числа всіх прийнятих склала 15 чоловік. Коефіцієнт плинності працюючих за 2018 рік склав 48,8%, тоді як у 2017 році його значення було на рівні 22,9%.

ПАТ виконало вимоги законодавства України по працевлаштуванню інвалідів. Частка працівників даної категорії склала більше 4% від середньооблікової чисельності, що відповідає нормативу.

На підприємстві був проведений цілий ряд заходів, направлених на досягнення більш високих результатів продуктивності праці, ліквідації необґрунтованих витрат виробничої діяльності, підвищення відповідальності керівників і трудових колективів структурних підрозділів за кінцеві результати їх роботи, підвищення загальної ефективності роботи акціонерного товариства.

З метою виконання мінімальних вимог Державного бюджету України на 2018 рік та Галузевої угоди з 01.01.2018 р. в ПАТ були введені тарифні ставки та оклади, що забезпечили розмір тарифної ставки робітника першого розряду III сітки 1 939 грн. на місяць.

Темп росту тарифів ПАТ з 01.01.2018 року відносно тарифів, що діяли з 01.06.2017 року, склали 110,2%.

Фонд оплати праці робітників ПАТ склав 311,1 млн. грн. та порівнюючи з 2017 роком зменшився на 13,0%. Середньомісячна заробітна плата одного працівника у порівнянні з минулим роком підвищилась на 11,4% і склала 5 598,79 грн.

Згідно Наказу № 189 від 31.08.2018 р. «Про перехід до виробничої експлуатації системи SAP HCM (ОМ РА)» з 01.09.2018 р. структурні підрозділи: УПЗ, ВК, УБух, УОПЕ, ВП КІСКП та ПЦ КІСКП розпочали виробничу експлуатацію системи SAP HCM (ОМ РА) в об'ємі функціональності, що визначена концептуальним проектом.

У відповідності до Колективного договору додатково до заробітної плати працівникам підприємства надавався цілий ряд матеріальних заохочень, пільг та компенсацій:

- грошова винагорода при досягненні ювілейної дати;
- матеріальна допомога донорам;
- часткова компенсація витрат працівникам, які проживають за договором найму житла;
- одноразова матеріальна допомога працівникам, прийнятим на роботу після строкової військової служби;
- видача безкоштовних путівок до ОДЦ «Чайка» дітям з багатодітних сімей, учасників бойових дій;
- матеріальна допомога по заявам працівників;
- матеріальна допомога при народженні дитини та жінкам, які знаходяться у відпустці по догляду за дитиною, одиноким і багатодітним;
- одноразова допомога при виході на пенсію;
- інші виплати та пільги.

Ризики

Для управління ризиками, що можуть негативно вплинути на поставку та якість продукції, в ПАТ використовується внутрішній регламент «Положення по оцінці, управлінню ризиками, що впливають на поставку та якість продукції, та планування реагування на наслідки ризиків у нештатних ситуаціях». Відповідно до даного Положення ПАТ ідентифіковані ризики, встановлені критерії наслідків, критерії вірогідності виникнення невідповідності та критерії реагування на невідповідність. По ризикам, що можуть негативно вплинути на поставку та якість продукції, складений відповідний реєстр та вказані заходи щодо управління такими ризиками.

Основними ризиками, що мали негативний вплив на поставку та якість продукції в 2018 р. були:

- відтік висококваліфікованого та кваліфікованого персоналу;
- зрив термінів розробки конструкторської та технологічної документації;
- недостатня кількість фінансових засобів.

Дослідження та інновації

ПАТ має компетенції в сферах конструкторських та науково-дослідницьких робіт. За рівнем освіти персонал, задіяний у виконанні наукових досліджень і розробок в межах підприємства складає:

- доктори наук – 1 особа;
- доктори філософії (кандидати наук) – 5 осіб;
- магістри (спеціалісти) – 268 осіб;
- бакалаври (молодші спеціалісти, молодші бакалаври) – 2 особи.

Протягом звітної періоду валові витрати підприємства на виконання наукових досліджень і розробок склали 43755,5 тис.грн. Науково-дослідницькі та конструкторські роботи були направлені на освоєння наукомістких та високотехнологічних видів продукції. Було розроблено та впроваджено 28 нових прогресивних технологічних процесів, з яких 3 процеси є ресурсозберігаючими.

Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції, що включені до статей Балансу «Довгострокові фінансові інвестиції» та «Поточні фінансові інвестиції» наведені в таблиці 3.

Таблиця 3

Структура фінансових інвестицій

Вид фінансових інвестицій	Станом на кінець звітної періоду				Станом на початок звітної періоду			
	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства
Інші довгострокові фінансові інвестиції:								
Акції	-	-	-	-	-	-	-	-

Вид фінансових інвестицій	Станом на кінець звітної періоду				Станом на початок звітної періоду			
	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства
Облігації	-	-	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	11 160	-	237 705	-	11 160	-	236 307
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-	2 446	-	-	-	2 446	-
Всього	-	11 160	2 446	237 705	-	11 160	2 446	236 307
Поточні фінансові інвестиції:								
Акції	-	-	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	58 753	-	-	-	66 914	-
Інші	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	-	-	58 753	-	-	-	66 914	-

Фінансові інвестиції, доступні для продажу, представлені інвестиційними сертифікатами, що не мають котирувань на активному ринку, а також частками в статутному капіталі товариств. Інвестиції відображені в балансі товариства за собівартістю. Протягом 2018 року збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, доступних для продажу, не визнавався.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення, представляють собою депозити в банках, облігації і векселі українських емітентів та оцінюються за амортизованою собівартістю.

Станом на 31 грудня 2018 року товариство не мало фінансових інвестицій, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Фінансові інструменти	На кінець звітної періоду	На початок звітної періоду
Фінансові інвестиції, доступні для продажу:		
справедлива вартість яких визначена за даними оприлюднених котирувань	-	-
справедлива вартість яких визначена за розрахунковим методом	-	-
за собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	68 930	68 930
Знецінення фінансових інвестицій, утримуваних для продажу	(57 770)	(57 770)
Усього фінансових інвестицій, доступних для продажу:	11 160	11 160
Фінансові інвестиції, утримувані до погашення:		
оцінені за амортизованою собівартістю	156 180	164 341
знецінення фінансових інвестицій, утримуваних до погашення	(94 981)	(94 981)
Усього фінансових інвестицій, утримуваних до погашення:	61 199	69 360

Перспективи розвитку

ПАТ «Сумське НВО» відоме на теренах не тільки України, країн СНД, а й далеко за їх межами. Продукція, яка виготовляється на виробничих площах підприємства, визнана у світі як унікальна, надійна, якісна, високотехнологічна, її використовують у різних галузях промисловості, а найбільше – нафтогазовому комплексі країн, котрі є провідними у цьому напрямку.

Переважна більшість продукції торгової марки підприємства – нетипова, аналогів їй на території СНД, а часто і у світі немає.

Основним фактором, який впливає на тенденції діяльності ПАТ «Сумське НВО» в перспективі, є напружені відносини між Україною та Російською Федерацією, проведення бойових дій на сході України. У найскладніших економічних і політичних умовах підприємство ставить перед собою мету по стабілізації роботи підприємства, пошуку оптимальних шляхів завантаження потужностей та пріоритетів у фінансуванні внутрішніх проектів, забезпечення безбиткового рівня виробництва і реалізації продукції, підтримання наукових компетенцій та інше.

Для виконання поставлених перед колективом виробничих завдань визначено ряд заходів. ПАТ вивчає нові ринки збуту своєї продукції, бере участь в тендерах, міжнародних ярмарках і виставках. Виявлення основних тенденцій розвитку економіки різних країн визначають напрями виробництва нової техніки і нетрадиційних для підприємства видів продукції.

До сильних сторін ПАТ «Сумське НВО», що дозволять вести конкурентну боротьбу на традиційних та нових ринках, можна віднести: науковий і виробничий потенціал, який позиціонує акціонерне товариство як постачальника «технічно складних рішень в мінімальні терміни»; значний парк інстальованого обладнання, що забезпечує стабільний щорічний обсяг замовлень на запасні частини і продукцію для модернізації.

В 2019 р. ПАТ планує реалізувати готову продукцію за такими географічними сегментами: далеке зарубіжжя – 47,3% від загального запланованого обсягу реалізації готової продукції, Середня Азія – 25,9%, Україна та СНД – 21,6%, Російська Федерація – 5,2%.

У 2019 році планується продовжувати роботу щодо удосконалення системи управління інформаційними ресурсами ПАТ, збільшення швидкості обробки інформації, оптимізації використання обчислювальних ресурсів мережі, підвищення рівня інформаційної безпеки комп'ютерної інформаційної мережі підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних технологій та підтримки користувачів корпоративних інформаційних систем управління підприємством.

Планується виконання робіт з підтримки та адміністрування існуючого програмного забезпечення та створеного на базі систем власної розробки.

У напрямку оплати праці планується провести наступні заходи:

- розробка і впровадження 2-ої черги модуля управління людським капіталом (SAP HCM) та проходження фази дослідно-промислової експлуатації та введення в промислову експлуатацію проекту обліку часу (PT) та розрахунку заробітної плати (PY);
- проведення заходів, направлених на розвиток та утримання ключового персоналу;
- збереження витрат на соціальні потреби (виконання Колективного договору) на рівні не нижче 2018 року.

Корпоративне управління

Корпоративне управління товариством – це система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов’язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління ним.

Система корпоративного управління ПАТ «Сумське НВО» має наступну структуру:

1. Загальні збори – Вищий орган Товариства.

2. Наглядова рада – орган, який здійснює захист прав акціонерів Товариства, і в межах компетенції, визначеної законодавством, Статутом та Положенням «Про Наглядову раду Публічного акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об’єднання», контролює та регулює діяльність генерального директора Товариства.

3. Генеральний директор Товариства – одноосібний виконавчий орган Товариства, який в межах компетенції, визначеної законодавством та Статутом, здійснює управління поточною діяльністю Товариства.

4. Ревізійна комісія Товариства – орган Товариства, який в межах компетенції, визначеної законодавством, Статутом та Положенням «Про ревізійну комісію Публічного акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об’єднання», здійснює перевірку господарської діяльності Товариства.

Загальними зборами акціонерів були затверджені наступні документи, що регламентують функціонування системи корпоративного управління ПАТ «Сумське НВО»:

- Положення про Загальні збори акціонерів (Протокол № 29 від 24.07.2015 року) ;
- Положення про Наглядову раду Протокол № 31 від 25.10.2016 року) ;
- Положення про Ревізійну комісію (Протокол № 29 від 24.07.2015 року).

Наглядова рада ПАТ «Сумське НВО» згідно зі Статутом товариства складається з п’яти членів, які обираються загальними зборами з числа акціонерів або осіб, які представляють їхні інтереси. Членом Наглядової ради може бути лише фізична особа.

Голова та Секретар Наглядової ради обираються членами Наглядової ради з їх числа простою більшістю голосів від кількісного складу Наглядової ради. Наглядова рада має право у будь-який час переобрати Голову чи Секретаря Наглядової ради.

Функціонування Наглядової ради регламентується Статутом товариства та Положенням про Наглядову раду.

24.04.2017 р. загальними зборами ПАТ був обраний новий склад Наглядової ради ПАТ «Сумське НВО»:

- Овденко Г.В. (представник акціонера – компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) – Голова;
- Пертін О.В. (представник акціонера – компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) – Секретар;
- Лук'яненко В.М. (представник акціонера – компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД);
- Шумилова Е.А. (представник акціонера – компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД);
- Сарапулов Є. Є. (представник акціонера – компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД).

До виключної компетенції Наглядової ради належить вирішення питань, передбачених Статутом, а також переданих на вирішення Наглядової ради Загальними зборами, а саме: затвердження в межах своєї компетенції положень, якими регулюються питання, пов'язані з діяльністю Товариства, внесення змін до них; затвердження організаційної структури управління Товариства; створення, реорганізація та ліквідація філій, представництв та інших відокремлених підрозділів Товариства, затвердження їх положень, внесення змін до них; вирішення усіх питань щодо скликання та проведення Загальних зборів, зокрема підготовка, затвердження порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення або відмову у включенні пропозицій до порядку денного (крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів); прийняття рішення про проведення чергових або позачергових Загальних зборів відповідно до Статуту та у випадках, встановлених законодавством; обрання Реєстраційної комісії Загальних зборів, за винятком випадків, встановлених законодавством; прийняття рішення про передачу повноважень Реєстраційної комісії зберігачу або депозитарію, затвердження умов договору про передачу таких повноважень; у випадках, передбачених законодавством та Статутом, визначення особи, що уповноважується відкривати Загальні збори та головувати на них, та/або особи, що уповноважується виконувати функції секретаря Загальних зборів; визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів та мають право на участь у Загальних зборах; затвердження форми і тексту бюлетенів для голосування на Загальних зборах; вирішення питань про запрошення на Загальні збори представників аудитора Товариства, посадових осіб Товариства незалежно від володіння ними акціями Товариства, представників органу, який представляє права та інтереси трудового колективу Товариства, будь-яких інших осіб; прийняття рішення про продаж раніше викуплених Товариством акцій; прийняття рішення про розміщення Товариством інших цінних

паперів, крім акцій, векселів та податкових векселів, затвердження порядку та умов їх випуску, а також прийняття рішення про їх викуп; затвердження ринкової вартості майна (цінних паперів, інших речей або майнових чи відчужуваних прав) у випадках його оцінки, передбачених Статутом та законодавством, а також прийняття рішення про обрання оцінювача майна Товариства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; обрання та припинення повноважень Генерального директора; затвердження умов контракту (строкового трудового договору), який укладатиметься з Генеральним директором, укладення та розірвання контракту, встановлення розміру його винагороди. Контракт з Генеральним директором від імені Товариства підписується Головою Наглядової ради або особою, уповноваженою Наглядовою радою; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора.

Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень на час проведення спеціальних перевірок, передбачених законодавством та Статутом, але не більше ніж на три місяці, та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора. Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні; визначення порядку проведення аудиторських перевірок діяльності Товариства, обрання аудитора Товариства та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного законодавством; вирішення питань про участь та припинення участі Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, підприємствах, установах, організаціях (у тому числі міжнародних, благодійних та інших неприбуткових організаціях), про заснування інших юридичних осіб; надання попередньої згоди Генеральному директору на укладення Товариством договорів, правочинів чи вчинення операцій щодо набуття чи припинення участі Товариства у складі інших юридичних осіб, в тому числі надання попередньої згоди Генеральному директору на підписання установчих документів таких юридичних осіб або змін до них; вирішення питань, віднесених до компетенції Наглядової ради законодавством, у разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення Товариства; прийняття рішення про вчинення Товариством значного правочину, визначеного пунктом 13.2 Статуту; подання на розгляд Загальним зборам пропозицій про вчинення значних правочинів, визначених у пунктах 13.3 та 13.4 Статуту; прийняття рішення про

вчинення чи відмову від вчинення правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством та Статутом, або про винесення на розгляд Загальних зборів подання про вчинення цих правочинів; визначення ймовірності визнання Товариства неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій; прийняття рішення про обрання (заміну) зберігача та/або депозитарія цінних паперів та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; надсилання пропозиції акціонерам про придбання належних їм акцій особою (особами, що діють спільно), яка придбала контрольний пакет акцій, у випадках, визначених законодавством; затвердження порядку і умов залучення до Товариства інвестицій, у тому числі іноземних; погодження за поданням Генерального директора кандидатур керівників за функціями управління (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням) відповідно до організаційної структури управління Товариства; погодження за поданням Генерального директора кандидатур на посади керівників залежних господарських товариств та відокремлених підрозділів, філій, представництв (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням), визначення умов оплати їх праці; прийняття рішень про проведення позачергових ревізій, аудиту господарської діяльності залежних господарських товариств та відокремлених підрозділів Товариства, філій, представництв, розгляд результатів ревізій, аудиту; попередній розгляд річних звітів, балансів та висновків по них Ревізійної комісії; визначення форм контролю за діяльністю Генерального директора, здійснення контролю за господарською діяльністю Товариства, ініціювання, в разі необхідності, проведення позачергових ревізій та аудиторських перевірок господарської діяльності Товариства, розгляд результатів ревізій, аудиту; попередній розгляд всіх матеріалів, що пропонуються до розгляду Загальним зборам, крім випадків, передбачених законодавством; подання Загальним зборам пропозицій з питань діяльності Товариства; подання Загальним зборам пропозицій відносно викупу Товариством розміщених ним акцій; контроль за реалізацією основних напрямків діяльності Товариства, ухвалення його стратегії, погодження річного бюджету, бізнес-планів та здійснення контролю за їх реалізацією; аналіз та оцінка дій Генерального директора щодо управління Товариством, реалізації інвестиційної, технічної та цінової політики, додержання раціональної номенклатури товарів і послуг, здійснення інших дій щодо контролю за діяльністю Генерального директора; забезпечення функціонування належної системи внутрішнього та зовнішнього контролю за господарською діяльністю Товариства (що включає, але не обмежується, виявлення недоліків системи контролю, розробку пропозицій та рекомендацій щодо їх вдосконалення, здійснення контролю за ефективністю зовнішнього аудиту, об'єктивністю та незалежністю аудитора, здійснення контролю за усуненням недоліків, які були виявлені під час проведення перевірок Ревізійною комісією та зовнішнім аудитором); розгляд висновків, матеріалів перевірок та службових розслідувань, що проводяться Ревізійною комісією за власною ініціати-

вою, за рішенням Загальних зборів, Наглядової ради чи за вимогою акціонерів Товариства; розгляд та затвердження квартальних звітів, які подає Генеральний директор, а також погодження і внесення на розгляд Загальних зборів річних результатів діяльності Товариства (в тому числі річної фінансової звітності); проведення перевірки достовірності річної та квартальної фінансової звітності до її оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів; визначення загальних засад інформаційної політики Товариства; встановлення порядку надання інформації акціонерам та особам, які не є акціонерами; визначення переліку відомостей, які становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію, а також встановлення порядку доступу до такої інформації; здійснення контролю за розкриттям інформації та реалізацією інформаційної політики Товариства; погодження наказів або інших рішень Генерального директора за його поданням; вирішення інших питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Питання, що належать до виключної компетенції Наглядової ради, не можуть вирішуватися іншими органами управління Товариства, крім Загальних зборів, за винятком випадків, встановлених законодавством.

Питання, які віднесені до компетенції Наглядової ради, можуть вирішуватися нею, у тому числі, за поданням Генерального директора.

Наглядовою радою ПАТ «Сумське НВО» не створено жодного комітету.

Протягом 2018 року Наглядова рада провела 39 засідань.

Винагорода членам Наглядової ради не виплачується.

Генеральний директор є одноосібним виконавчим органом управління Товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю. Генеральний директор одноосібно, на свій розсуд та під власну відповідальність, ухвалює усі рішення щодо питань, які входять до його компетенції, несе відповідальність за результати господарської діяльності Товариства згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом, рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради. Генеральний директор підпорядкований та підзвітний Загальним зборам та Наглядовій раді і організовує виконання їх рішень. Поєднання Генеральним директором посад в органах управління інших суб'єктів господарювання допускається лише за згодою Наглядової ради.

Обрання та припинення повноважень Генерального директора, а також прийняття рішення про його відсторонення здійснює Наглядова рада у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Строк повноважень Генерального директора складає 3 (три) роки з дати прийняття рішення про його обрання. У випадку закінчення визначеного цим Статутом строку повноважень Генерального директора і відсутності рішення про обрання (переобрання) Генерального директора, строк його повноважень продовжується до моменту обрання (переобрання) Генерального директора у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Повноваження Генерального директора можуть бути припинені відповідно до рішення Наглядової ради у будь-який час та з будь-яких підстав. Повноваження Генерального директора припиняються достроково

без ухвалення органами управління Товариства будь-яких рішень у разі настання певних подій, а саме: за власним бажанням з письмовим повідомленням Наглядової ради за 2 (два) тижні; у разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким Генерального директора засуджено до покарання, що виключає можливість виконання ним обов'язків (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади тощо); у разі смерті, визнання недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим; в інших випадках, передбачених законодавством.

До компетенції Генерального директора належать усі питання діяльності Товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової ради, зокрема він представляє Товариство у відносинах з українськими та іноземними громадянами, особами без громадянства, підприємствами, установами та організаціями, органами державної влади або місцевого самоврядування та будь-якими іншими суб'єктами; подає на затвердження Наглядової ради пропозиції щодо організаційної структури управління Товариства; подає для погодження Наглядовій раді кандидатури керівників за функціями управління (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням) відповідно до організаційної структури управління Товариства, визначає умови оплати їх праці; призначає та звільняє за погодженням із Наглядовою радою керівників відокремлених підрозділів, філій, представництв, застосовує щодо них заходи заохочення та накладає стягнення; організовує розробку та затверджує поточні плани і оперативні завдання Товариства та забезпечує їх реалізацію; розподіляє обов'язки між керівниками за функціями управління; самостійно розпоряджається коштами та майном Товариства, укладає договори, правочини, здійснює операції, в тому числі укладає кредитні договори, договори про надання майна Товариства в заставу, іпотеку тощо, договори про видачу від імені Товариства фінансових гарантій та поручительства з урахуванням вимог, встановлених розділом 13 Статуту; попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту; готує Наглядовій раді висновки та пропозиції по таким правочинам чи операціям; готує пропозиції Наглядовій раді про анулювання акцій чи продаж раніше викуплених Товариством акцій; готує пропозиції Наглядовій раді про розміщення Товариством інших цінних паперів, крім акцій, за винятком векселів, податкових векселів, про порядок та умови їх випуску, а також про викуп розміщених Товариством інших, крім акцій, цінних паперів; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції про участь та припинення участі Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, підприємствах, установах, організаціях (у тому числі міжнародних, благодійних та інших неприбуткових організаціях); про заснування інших юридичних осіб тощо; за погодженням із Наглядовою радою підписує установчі документи (зміни до установчих документів) нових господарських товариств, інших юридичних осіб, створених Товариством або за участю Товариства, та без довіреності приймає участь (голосує) на установчих та інших зборах таких юридичних осіб; вимагає, у разі необхідності, скликання засідання Наглядової ради, за запрошенням Голо-

ви Наглядової ради може приймати участь у засіданнях Наглядової ради з правом дорадчого голосу; вимагає скликання Наглядовою радою позачергових Загальних зборів у разі порушення провадження про визнання Товариства банкрутом або іншої необхідності, у передбачених законодавством випадках, вчинення значного правочину; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції щодо скликання чергових та позачергових Загальних зборів, у тому числі про їх порядок денний, рекомендації та проекти рішень з питань порядку денного; здійснює організаційне забезпечення Загальних зборів (за рішенням Наглядової ради) їх скликання та проведення. У разі необхідності обрання нового складу Наглядової ради, якщо кількість її членів не відповідає вимогам Статуту, на вимогу членів Наглядової ради, які залишилися, організовує у визначені законодавством строки скликання та проведення позачергових Загальних зборів з метою обрання нового складу Наглядової ради; готує Наглядовій раді пропозиції щодо основних напрямків діяльності Товариства, його планів та звітів про їх виконання; організовує складання та надання Наглядовій раді квартальних та річних звітів Товариства до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів; подає Наглядовій раді пропозиції щодо дивідендної політики; організовує за рішенням Загальних зборів нарахування та виплату доходів за цінними паперами, що випущені Товариством; організовує контроль виконання рішень Загальних зборів та Наглядової ради; у випадках, передбачених законодавством, а також у разі прийняття відповідного рішення Наглядовою радою, забезпечує проведення аудиторської перевірки діяльності Товариства. Кандидатура аудитора та умови договору з ним повинні бути погоджені із Наглядовою радою; без довіреності діє від імені Товариства та вчиняє від його імені юридичні дії у межах компетенції, визначеної Статутом, у тому числі: відкриває та закриває рахунки у банківських установах; підписує усі документи грошового, кредитного, майнового та немайнового характеру, звіти та баланси, листи, звернення тощо; здійснює операції, виступає від імені Товариства у взаємовідносинах з будь-якими третіми особами; наймає на роботу та звільняє з роботи працівників Товариства, вживає до них заходи заохочення за результатами їх трудової діяльності та накладає стягнення за порушення відповідно до законодавства, Статуту та внутрішніх документів Товариства; укладає трудові договори та угоди (крім працівників товариства, підписання трудових договорів з якими законодавством та Статутом віднесено до компетенції інших осіб); встановлює форми, системи та порядок оплати праці працівників Товариства (крім осіб, розмір та умови оплати праці яких визначаються Загальними зборами або Наглядовою радою) згідно з вимогами законодавства, штатні розклади відокремлених підрозділів, філій, представництв Товариства; у межах своєї компетенції видає накази та розпорядження, дає вказівки, обов'язкові для виконання усіма працівниками Товариства, включаючи відокремлені підрозділи, філії, представництва; подає Наглядовій раді з власної ініціативи, у разі необхідності, на погодження накази або інші рішення; здійснює інші функції, які необхідні для забезпечення нормальної роботи Товариства, згідно із законодавством, Статутом та внутрішніми документами Товариства;

підписує від імені власника колективний договір, зміни та доповнення до нього; забезпечує оформлення виписок із Статуту (змін до нього), витягів із протоколів Загальних зборів, та інших документів, що затверджено Загальними зборами, та підписує ці документи; вирішує інші питання діяльності Товариства, крім тих, які відповідно до цього Статуту відносяться до компетенції Загальних зборів або Наглядової ради.

Статутом товариства передбачені наступні обмеження щодо повноважень Генерального директора, а саме, Генеральний директор не має права утворювати або брати участь (придбавати акції, частки, паї) в підприємствах, що конкурують з Товариством.

Товариство є основним місцем роботи Генерального директора. Генеральний директор може обіймати інші оплачувані посади у державних або громадських органах, а також на інших підприємствах, в установах і організаціях виключно за згодою Наглядової ради.

Генеральний директор, а також його афілійовані особи не мають права приймати дарунки, інші прямі або непрямі вигоди, що мають на меті спонукати Генерального директора до прийняття конкретного господарського рішення.

Ревізійна комісія товариства здійснює перевірки господарсько-фінансової діяльності Дирекції товариства та підзвітна Загальним зборам акціонерів. Ревізійна комісія обирається Загальними зборами в кількості 3 (трьох) осіб строком на 3 (три) роки з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, та/або з числа юридичних осіб – акціонерів. Обрання Ревізійної комісії здійснюється шляхом кумулятивного голосування у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. У разі, якщо після закінчення строку повноважень Ревізійної комісії Загальними зборами з будь-яких причин не ухвалено рішення про обрання нового складу Ревізійної комісії, її повноваження продовжуються до моменту обрання нового складу Ревізійної комісії. Повноваження Голови та/або членів Ревізійної комісії можуть бути припинені достроково відповідно до рішення Загальних зборів у будь-який час та з будь-яких підстав. Згідно зі Статутом товариства, до компетенції Ревізійної комісії належить:

При здійсненні контролю за фінансово-господарською діяльністю Товариства Ревізійна комісія перевіряє достовірність даних, які містяться у річній фінансовій звітності Товариства; відповідність ведення бухгалтерського, податкового, статистичного та інших видів обліку та звітності відповідним нормативним документам; своєчасність і правильність відображення у бухгалтерському обліку усіх фінансово-господарських операцій відповідно до встановлених правил та порядку їх ведення, правильність розрахунків і дотримання термінів перерахувань до бюджету податків, зборів та інших обов'язкових платежів; правильність визначення розміру Статутного капіталу і відповідної кількості акцій, що випускаються, рух Статутного капіталу; дотримання Генеральним директором наданих йому повноважень щодо розпорядження майном Товариства, укладення правочинів та проведення фінансових операцій від імені Товариства; своєчасність та правильність здійснення розрахунків за зобов'язаннями Товариства; зберігання

грошових коштів та матеріальних цінностей; використання коштів Резервного капіталу Товариства; правильність нарахування та виплати дивідендів; дотримання порядку оплати акцій Товариства; фінансовий стан Товариства, рівень його платоспроможності, ліквідності активів, співвідношення власних та позичкових коштів; контролює дотримання Товариством законодавства; розглядає звіти внутрішніх і зовнішніх аудиторів та готує відповідні пропозиції Загальним зборам; щонайменше раз на рік виносить на розгляд Загальних зборів звіт та висновки про результати перевірки фінансово-господарської діяльності та достовірності фінансової звітності Товариства за підсумками попереднього (звітного) року; вносить на Загальні збори або Наглядовій раді пропозиції щодо будь-яких питань, віднесених до компетенції Ревізійної комісії, які стосуються фінансової безпеки і стабільності Товариства; вносить пропозиції до порядку денного Загальних зборів та вимагає скликання позачергових Загальних зборів.

Ревізійна комісія, відповідно до покладених на неї завдань, здійснює планові та спеціальні перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства, його відокремлених підрозділів. За підсумками проведення планових та позапланових перевірок Ревізійна комісія складає висновки та подає їх на розгляд Наглядової ради та органу (акціонеру), що був ініціатором перевірки.

За підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року Ревізійна комісія готує висновок, в якому міститься інформація про: підтвердження достовірності та повноти даних фінансової звітності за відповідний період; факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

Ревізійною комісією у випадках і порядку, визначених законодавством, може проводитись спеціальна перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства.

Протягом 2018 року Ревізійна комісія провела 4 засідання.

24.05.2018 р. відбулися річні загальні збори акціонерів ПАТ «Сумське НВО», на яких були розглянуті наступні питання порядку денного:

1. Прийняття рішення про обрання складу та членів лічильної комісії та припинення їх повноважень.
2. Розгляд звіту Наглядової ради Товариства за 2017 р. та затвердження заходів за результатами його розгляду.
3. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії Товариства за 2017 р.
4. Розгляд висновків зовнішнього аудиту за 2017 р. та затвердження заходів за результатами його розгляду.
5. Прийняття рішення про затвердження річного звіту (річної фінансової звітності) Товариства за 2017 р.
6. Прийняття рішення про затвердження основних напрямків діяльності Товариства на 2018 р.

7. Прийняття рішення про розподіл прибутку та збитків за підсумками господарської діяльності Товариства у 2017 р.

Згідно з результатами голосування на річних загальних зборах акціонерів 24.05.2018 р. були прийняті рішення з першого, третього, четвертого та сьомого питань порядку денного, а саме:

1. Обрано склад та членів лічильної комісії та припинено їх повноваження.
3. Затверджено звіт та висновки Ревізійної комісії Товариства за 2017 р.
4. Прийнято до відома висновки зовнішнього аудиту за 2017 р.

7. Накопичені збитки Товариства, отримані за підсумками господарської діяльності в 2017 р., покриті частково за рахунок чистого прибутку за 2012 р., резервного капіталу, залишку нерозподіленого прибутку на 31.12.2011 р.

Згідно з результатами голосування на річних загальних зборах акціонерів 24.05.2018 р. з другого, п'ятого та шостого питань порядку денного рішення не прийняті.

На кінець звітного періоду статутний фонд ПАТ становить 710 850 000 грн. і розподіляється на 71 085 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10 грн. кожна. Форма існування акцій Товариства – бездокументарна.

Згідно з даними депозитарію ПАТ «НДУ» станом на 31.12.2018 р. власником 83,74 % акцій ПАТ була компанія Stremvol Holdings Limited (країна державної реєстрації Кіпр), власником 13,51 % акцій ПАТ була компанія Prosceno Trading Limited (країна державної реєстрації Кіпр). Інші власники – юридичні та фізичні особи, в сукупності володіють 2,75 % акцій ПАТ. Держава акціями ПАТ не володіє.

Відповідно до Статуту підприємства «дивіденд - частина чистого прибутку Товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів. Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами». Загальний обсяг прибутку, що розподіляється у вигляді дивідендів, та розмір дивідендів на одну просту акцію затверджується Загальними зборами за поданням наглядової ради Товариства та з урахуванням вимог, передбачених законодавством та Статутом. Дивіденди виплачуються 1 (один) раз на рік за підсумками календарного року. Виплата дивідендів здійснюється з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку на підставі рішення Загальних зборів у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття Загальними зборами рішення про виплату дивідендів. Виплата дивідендів здійснюється готівкою через касу Товариства, або перерахуванням коштів на рахунок акціонера, або в інший спосіб, визначений рішенням Наглядової ради з урахуванням вимог Статуту і законодавства. Виплата дивідендів акціонерам здійснюється в порядку, передбаченому рішенням Загальних зборів. На суму не отриманих акціонерами дивідендів проценти не нараховуються.

Фінансовий директор

В.М. Василенко

Структура розподілу реалізованої продукції ПАТ «Сумське НВО» за 2018 рік

